

Budsjettoppfølging per 2. tertial 2022

Innhold

Sammendrag	3
Drift	3
Sentrale inntekter og utgifter	3
Tjenesteområdene	4
Investeringer	6
Investeringsutgifter	6
Investeringsinntekter	7
Kommunens tjenesteområder	7
Kommunedirektør med sentrale staber	7
Status økonomi	7
Kommentar til status økonomi	7
Oppvekst og kultur	7
Status økonomi	7
Kommentar til status økonomi	8
Fagstab oppvekst	8
Skoleområdet samlet	8
Barnehageområdet samlet	11
Sola PPT	11
Barnevern	11
Barn, ungdom og familietjenesten	12
Kultur og fritid	12
Levekår	12
Status økonomi	12
Kommentar til status økonomi	13
Fagstab levekår	13
Tjeneste-/koordineringskontoret (TKK)	14
Institusjon	14
Hjemmetjenester	15
Enhet for mestring	16
NAV Sola (sosiale tjenester)	17
Fysio-/ergoterapi	18
Samfunnsutvikling	18
Status økonomi	18
Kommentar til status økonomi	18
Fagstab samfunnsutvikling	19
Eiendom	19

Kommunalteknikk.....	20
Areal.....	20
Felles utgifter og inntekter.....	21
Frie inntekter (skatt og rammetilskudd).....	21
Arbeidsledighet.....	21
Utvikling i skatteinngangen for Sola og nabokommuner	21
Sentrale inntekter og utgifter	22
Avdrag, rente og utbytte	22
Lønns- og pensjonsreserve	22
Integreringstilskudd.....	22
Investering.....	22
Investeringsutgifter.....	22
Endringer i prosjektenes totalrammer	23
Tekniske endringer i prosjektenes årsbudsjetter	23
Nye investeringsbehov og prosjekter med reell kostnadsendring.....	24
Investeringsinntekter og finansiering	26
Status investeringsprosjekter	27
Kommunedirektør med sentrale staber	27
Levekår.....	27
Oppvekst og kultur.....	28
Samfunnsutvikling.....	28
Finansrapport	29
Forvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet	29
Forvaltning av gjeldsporteføljen	30
Gjeldsporteføljen.....	30
Renteutvikling, rentedurasjon, netto rentebærende lånegjeld og risiko.....	31
Avdrag på lån	32
Forvaltning av midler med lang horisont.....	32
Stresstest	33
Verbalpunkter.....	33
Kommunedirektør med sentrale staber	33
Oppvekst og kultur	34
Levekår.....	34
Samfunnsutvikling	35

Sammendrag

Beløp i 1000

Avdelinger	Budsjett hiå.	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Prognose årsavvik	Prognose avvik i %	
Kommunedirektør med sentrale staber	78 574	80 094	-1 521	-1,9 %	0	0,0 %	✓
Oppvekst og kultur	534 549	558 427	-23 878	-4,5 %	-16 500	-2,0 %	!
Levekår	344 797	386 479	-41 682	-12,1 %	-11 500	-2,2 %	!
Samfunnsutvikling	95 447	106 096	-10 649	-11,2 %	0	0,0 %	✓
Felles utgifter og inntekter	58 556	46 943	11 613	19,8 %	0	0,0 %	✓
Sum	1 111 923	1 178 040	-66 118	-5,9 %	-28 000	-1,6 %	!

Drift

Sentrale inntekter og utgifter

Frie inntekter

Akkumulert skatteinngang per 31.08.2022 er på kr 818,9 millioner. Inngangen så langt utgjør en vekst på 12,5 prosent i forhold til samme tid i fjor og er kr 10,2 millioner høyere enn justert budsjett.

Som følge av den økte skatteinngangen ble skatteanslaget justert opp i 1. tertial, både på landsbasis og i Sola kommune. Disse inntektene betraktes fra KS og Finansdepartementet som en engangsinntekt i 2022 og er som følge av endringer i reglene av utbyttebeskatningen.

Vedtatt justert budsjett for skatteinngangen i Handlings- og økonomiplan 2022-2025 innebærer en skattevekst på 6,8 prosent i forhold til reell, endelig inngang i 2021. På landsbasis er vedtatt justert budsjettet inngang på 6,8 prosent for 2022.

Skatteinngangen for Sola kommune er budsjettet ut fra forutsetningen om et forventet skattenivå på ca. 122 prosent av landsgjennomsnittet. Per august er inngangen på 124 prosent av landsgjennomsnittet.

Forskuddstrekk (utgjør ca. 90 prosent av skatteinngangen) viser en vekst på 4,1 prosent sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

Sammenlignet med 2021 har det vært en betydelig økning i innbetalt forskuddsskatt (skatt som betales av selvstendig næringsdrivende), og økningen er på hele 81 prosent. Det er også en økning i restskatt, på 77 prosent, og begge økningene henger sammen med økte skatteinntekter som følge av endringer i regler av utbyttebeskatning.

Integreringstilskudd

Per august 2022 er det bosatt 73 flyktninger av totalt 110 som er anmodet. Det innebærer at integreringstilskuddet som mottas fra IMDI kan økes med kr 10 millioner. Det foreslås at disse økte inntektene disponeres til tjenesteområder som har hatt utgifter knyttet til flyktningene.

Sola sjø (midlertidig mottak)

Kommunen driver mottak ved Sola sjø med totalkapasitet på 150 personer. Dersom avtalen vi har med UDI varer ut året vil vi motta kr 26,7 millioner, inkludert basisbeløp og refusjon for matutgifter. Kommunedirektøren gjør oppmerksom på at det kun er tre ukers oppsigelsestid knyttet til avtalen, og ved en eventuell oppsigelse vil inntektsgrunnlaget kunne endres. Kommunedirektøren har beregnet at det vil påløpe utgifter på rundt kr 14,5 millioner i 2022 som dekkes av nevnte inntekter.

Covid-19 utgifter

Per august er det bokført totalt kr 50 millioner i utgifter knyttet til korona som kommunen ikke har fått kompensert. Utgiftene er i all hovedsak knyttet til KS-avtalen som ble inngått for å sikre kritisk bemanning i perioden frem til 30. april. KS har ved oppstart av avtalen sagt at de har vært i dialog med staten og at det ble gitt sterke signaler på at kommunene skal få sine kostnader kompensert. I statsbudsjettet har regjeringen informert om at de vil komme tilbake til saken i november.

Kommunedirektøren gjør oppmerksom på at utgifter knyttet til korona IKKE inngår i omtalene som gis av resultatet på tjenesteområdene. Prognosene i tjenesteområdene er dermed vasket for utgifter knyttet til korona.

Tjenesteområdene

Prognosene basert på regnskap per august og kjente forutsetninger av driften tilsier at den ordinære driften av virksomhetene, sett bort fra korona-utgifter, kan gå med et samlet merforbruk på kr 28 millioner. Merforbruket er i hovedsak knyttet til voksenopplæring med kr 9 millioner, spesialundervisning på skolene på kr 7,5 millioner, hjemmetjenesten med kr 5,5 millioner og enhet for mestring med kr 5 millioner. Kommunedirektøren følger en konkret handlingsplan for å bringe nevnte virksomheter i budsjettbalanse.

Det vises til at resultatet er forbedret sammenlignet med 2021, men noe av arbeidet vil kreve lengre tid. Nærmere omtale om resultatene og pågående aktiviteter kan leses i de respektive tjenesteområdene. Under gis det et kort sammendrag av resultatene på hvert tjenesteområde.

Oppvekst og kultur

Ved årets slutt forventes det et koronajustert merforbruk på kr 16,5 millioner i oppvekst og kultur, hvor merforbruket er på skoleområdet. Kommunedirektøren varslet i 1. tertial om overforbruk på områdene **spesialundervisning i grunnskolen** og **voksenopplæringen**, og vil her knytte en overordnet kommentar til overforbruket på disse to områdene.

Sola voksenopplæring

Overforbruket her er på 5 millioner per august, og med prognose på cirka 9 millioner ved årets slutt. Kommunedirektøren opplever at overforbruket i Sola voksenopplæring er knyttet til tre forhold: flere

deltakere i introduksjonsprogrammet etter økt mottak av flyktninger til kommunen (ca 1 million for hele året), underbudsjettering av tilbudet om særskilt norskopplæring, etter regelendring og ny praksis som fulgte av denne (5 millioner). Overforbruket utover dette tilskrives at tilbud og praksis ikke er tilpasset vedtatt budsjett. Kommunedirektøren har gjennomført en grundig analyse av driften og tilbudet i voksenopplæringen, og på bakgrunn av denne initiert endringsarbeid for å tilpasse tilbud og aktivitet i tjenesten til dagens budsjett- og ressursramme. Endringsarbeidet skjer i tett samarbeid mellom voksenopplæringen, fagstab og økonomi.

Spesialundervisning i grunnskolen

Prognose for overforbruk til spesialundervisning i skolen er 7,5 millioner ved årets slutt. Kommunedirektøren vurderer at stor økning i antall elever med vedtak om spesialundervisning, og en sterk økning i antall timer i vedtakene, er forklaringen på overforbruket. Fra skoleåret 2020/21 til skoleåret 2021/22 økte omfanget av spesialundervisning med 20 % og antall elever med full dekning (vedtak med mer enn 270 timer) med 57 %.

Kommunedirektøren har stort fokus på hvordan ressursinnsatsen kan dreies fra spesialundervisning til tilpasset opplæring, samtidig som alle elever med behov for og rett på spesialundervisning skal få det.

Kommunedirektøren vil våren 2023 legge fram en sak for politisk behandling om spesialundervisning i Sola-skolen.

I tillegg til ovennevnte er et forventet merforbruk på barnevern på kr 5,5 millioner som er foreslått dekket i denne saken.

Det er også påløpt rundt kr 5 millioner i utgifter knyttet til økt antall mottatte flyktninger som er foreslått dekket inn.

De andre områdene innenfor oppvekst og kultur styrer mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Totalt merforbruk i oppvekst og kultur utgjør ved årets slutt - 2,0 % av en total budsjetttramme på kr 822,5 millioner.

Levekår

Det forventes et koronajustert merforbruk i levekår på kr 11,5 millioner ved årets slutt.

Avviket skyldes blant annet et merforbruk knyttet til kjøp av private miljøtjenester i TKK, merforbruk i enhet for mestring og merforbruk i institusjon og hjemmetjenestene. Merforbruket i de to sistnevnte er spesielt relatert til overtid og vikarbruk, som blant annet skyldes en krevende bemanningssituasjon.

Kommunedirektøren vil knytte en overordnet kommentar til de avdelingene som har mesteparten av overforbruket.

Enhet for mestring

Overforbruket er her 5 mill. kr. (12 mill. kroner minus økte refusjonsinntekter ressurskrevende tjenester pga. økt volum på 7 mill. kroner). Kommunedirektøren er fornøyd med utviklingen og opplever at både ansatte, tillitsvalgte og ledelse har tatt omstillingsoppgavet på en gode måte. Vi ser en klar forbedring både på kvalitet og økonomistyringen i Enhet for mestring. Kommunedirektøren har også tatt rådet fra Rogaland Revisjon sin forvaltningsrevisjon på alvor om at ikke omstillingstempo ikke må være for stort.

Vi ser nå at både retning og forståelse for oppdraget er på plass samtidig som det er viktig at vi fremover holder trykket og er tett på, over tid. Som det fremgår av beskrivelsen under tjenesten, senere i rapporten, har også volum i tjenesten økt sterkt den siste tiden og at dette har blitt løst innenfor den økonomiske rammen Enhet for mestring har til disposisjon. Omstillingsprosessen har også ført til en større bevissthet og eierskap blant avdelingslederne til den økonomiske utviklingen i egen avdeling, og hvordan tjenestene kan gjøres bedre og mer effektive.

Hjemmetjenester

Kommunedirektøren opplever merforbruket i Hjemmetjenesten som et resultat av økt etterspørsel etter tjenester, krevende rekrutteringsutfordringer og høyt sykefravær. Samlet sett er dette årsaken til at vi per nå har en prognose som viser et merforbruk på snaut 5,5 millioner ved årsslutt. For å redusere merforbruket resten av året vil vi se på tiltak som bidrar til å begrense denne utviklingen. Høyt sykefravær og utfordringer med å skaffe ansatte ved sykdom har ført til høgt bruk av overtid og forskyving av vakter. Vikarposten viser seg å være for lav i forhold til det reelle behovet. At volumet går opp i hjemmetjenesten er «ønsket», samtidig gir dette utfordringer i forhold til tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i enheten.

Som følge av krigen i Ukraina har kommunestyret vedtatt å bosette 110 flyktninger i 2022, hvor av 73 nå er bosatt. Dette medfører behov for økte budsjetter til økonomisk sosialhjelp og introduksjonsstønad ut året 2022. Disse beløper seg på kr 3,1 mill. og er foreslått dekket inn i denne saken.

Samfunnsutvikling

Området samfunnsutvikling har per 2. tertial et merforbruk på kr 10,6 millioner. Dette skyldes i hovedsak høye strømpriser som igjen fører til at strømkostnaden for kommunens eiendommer er høyere enn budsjettert. Det er forventet at de høye strømprisene vil vedvare, men grunnet store svingninger i strømprisene er det vanskelig å gi et estimat for kostnader til strøm ut året. I denne saken foreslår kommunedirektøren å dekke inn merforbruk på strøm som er påløpt per 2. tertial på kr 13,4 millioner, fordelt mellom eiendom og kommunalteknikk.

Eiendom bistår levekår med oppussing av boligkomplekset i Åsenvegen som en del av omstillingsprosjektet til enhet for mestring. Kostnader i forbindelse med oppussing til dette vil bli en del av omstillingsprosjektet til levekår, men det er per nå ikke nok informasjon om boligene til å estimere kostnadsrammen.

Det er igangsatt oppussing av boliger i forbindelse med flyktningkrisen, og estimert kostnad på kr 3,5 millioner foreslås innarbeidet i i 2. tertial.

Investeringer

Investeringsutgifter

Totale investeringsutgifter per 2. tertial er kr 114,1 millioner. Dette utgjør 44 prosent av totalt budsjett for 2022 som er kr 258 millioner. En oversikt over alle pågående investeringsprosjekter og status for disse er tilgjengelig under [Status investeringsprosjekter](#).

Investeringsinntekter

Per 2. tertial er det inntektsført kr 131,4 millioner av det totale budsjettet i 2022 på kr 201,2 millioner. Av dette er kr 8,3 millioner momskompensasjon og kr 22,5 millioner tilskudd fra Husbanken. Dette fordeler seg på kr 10,3 millioner til institusjonskjøkken, kr 8,9 millioner til Kjelsberg ring, kr 1,5 millioner til nye sykesignalanlegg og totalt kr 1,7 millioner i tilskudd til nye kommunale boliger. Det er mottatt kr 1,3 millioner i refusjon fra Bymiljøpakken, kr 1 million i spillemidler, kr 500 000 i kontantbidrag fra Sola menighet til ny Sola kirke og kr 534 000 i refusjon fra Sørmarka Flerbrukshall IKS for prosjektleder kostnad. Det er også inntektsført kr 42 millioner for anlegg kommunen har mottatt vederlagsfritt fra utbyggere på Jåsund. Disse inntektene har en tilsvarende utgiftspost.

Det er budsjettetert med kr 104 millioner i salgsinntekt fra tomtesalg i 2022, men grunnet utsettelse flyttes inntekt for noen tomter til 2023.

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektør med sentrale staber

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	
101-Kommunedirektør	5 498	6 157	-659	7 885	0	0,0 %	✓
103-Organisasjonsavdeling	61 591	62 629	-1 038	88 985	0	0,0 %	✓
104-Økonomiavdeling	11 484	11 308	176	18 057	0	0,0 %	✓
Sum	78 574	80 094	-1 521	114 927	0	0,0 %	✓

Kommentar til status økonomi

Det forventes balanse ved årsslutt.

Oppvekst og kultur

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	
200-Fagstab oppvekst	8 641	8 825	-184	12 373	0	0,0 %	✓
202-Skole og SFO	237 965	253 741	-15 776	372 613	-16 500	-4,4 %	!
239-Sola PPT	6 290	6 460	-170	10 078	0	0,0 %	✓
251-Barnehager	187 309	198 656	-11 348	276 194	0	0,0 %	✓
269-Styrket barnehage tilbud	19 004	17 741	1 263	30 789	0	0,0 %	✓

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	
281-Barnevern	30 366	28 401	1 966	52 824	0	0,0 %	✓
282-Barn, ungdom og familietjenesten	17 268	18 056	-788	27 744	0	0,0 %	✓
290-Fagstab kultur	7 633	7 208	425	9 193	0	0,0 %	✓
291-Fritid	8 988	8 340	648	14 084	0	0,0 %	✓
292-Sola bibliotek	4 539	4 720	-181	6 724	0	0,0 %	✓
293-Sola kulturskole	6 547	6 279	268	9 925	0	0,0 %	✓
Sum	534 549	558 427	-23 878	822 542	-16 500	-2,0 %	!

Kommentar til status økonomi

Ved årets slutt forventes det et samlet merforbruk på kr 16,5 millioner i oppvekst og kultur (justert for korona utgifter), hvor merforbruket er på skoleområdet.

Gitt at trenden fortsetter på samme nivå viser prognosen på skoleområdet et merforbruk på kr 7,5 millioner (ekskludert voksenopplæring). Dersom ytterligere tiltak ikke blir iverksatt på voksenopplæring vil det kunne bli et merforbruk her på kr 9 millioner ved årets slutt.

I tillegg er det et forventet merforbruk på barnevern på kr 5,5 millioner som er foreslått dekket i denne saken.

Det er også påløpt rundt kr 5 millioner i utgifter knyttet til økt antall mottatte flyktninger som er foreslått dekket inn.

De andre områdene innenfor oppvekst og kultur styrer mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Totalt merforbruk i oppvekst og kultur utgjør ved årets slutt - 2,0 % av en total budsjettamme på kr 822,5 millioner.

Fagstab oppvekst

Det styres mot balanse ved årets slutt.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for fagstab oppvekst i denne tertialen.

Skoleområdet samlet

Det forventes et samlet merforbruk på kr 16,5 millioner i skoleområdet ved årets slutt, hvor av kr 9 millioner av merforbruket er knyttet til tospråklig fagopplæring på voksenopplæring og kr 7,5 millioner er knyttet til spesialundervisning på skolene.

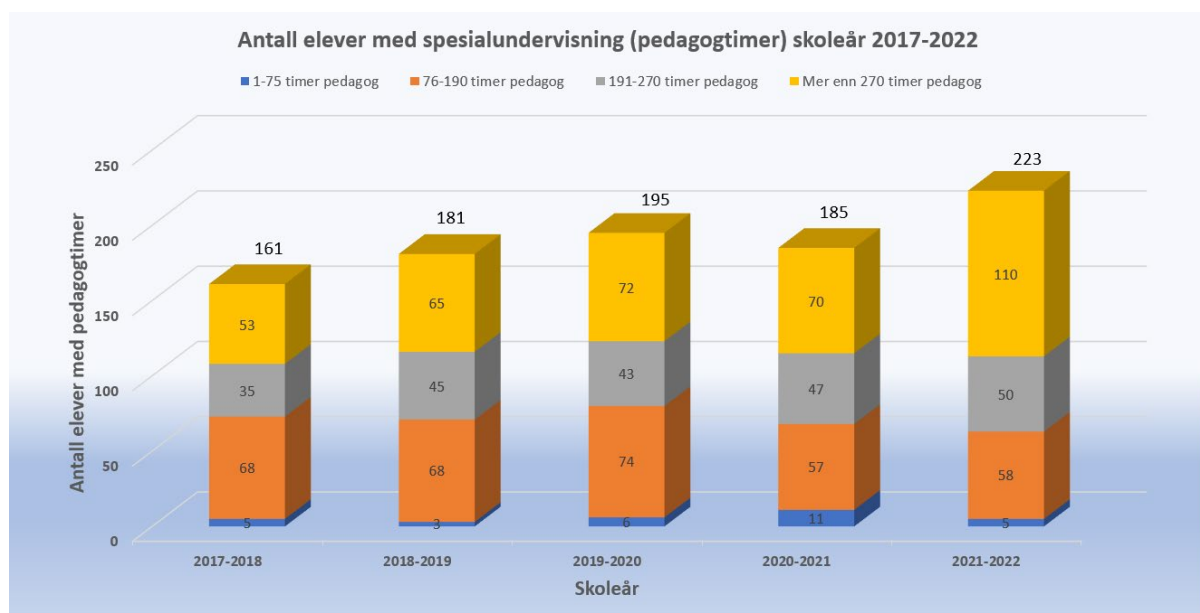
Kommunale skoler og SFO

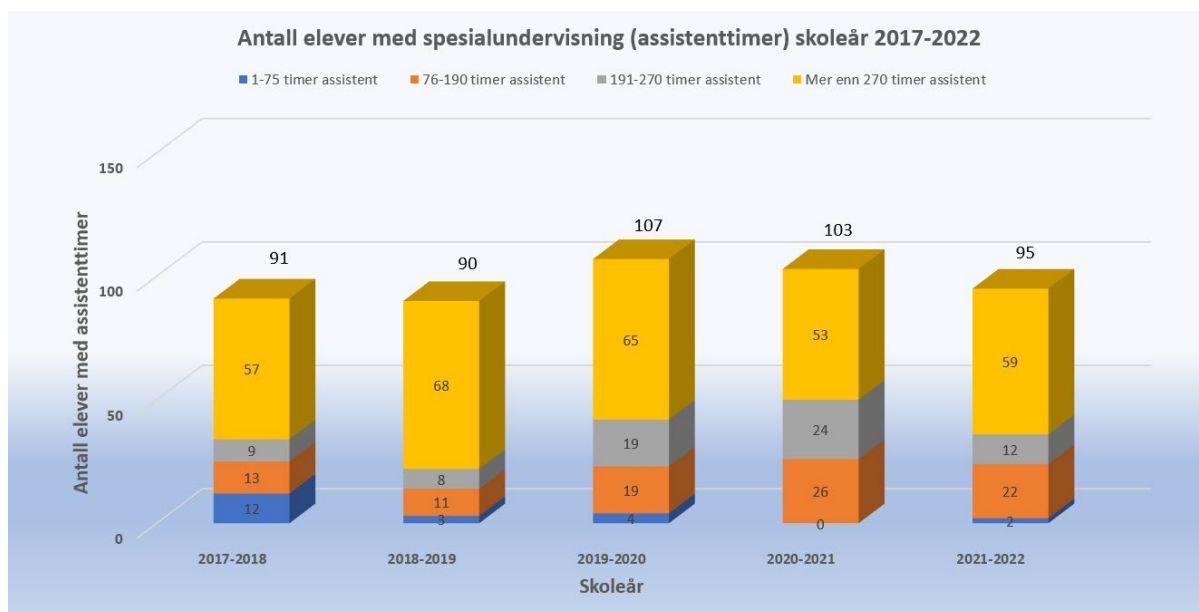
Basert på regnskapet viser prognosen et merforbruk på kr 7,5 millioner på skoleområdet, gitt at trenden fortsetter på samme nivå. Samtidig vet vi at det har vært en betydelig økning i spesialundervisning. Vi har kartlagt organisering av spesialundervisning i enetimer, klasse og grupper. Dette indikerer en utgiftsvekst på om lag kr 13,5 millioner, men hvor mye av dette som slår ut i år er fremdeles uklart, og merforbruket ved årets slutt kan da bli noe høyere enn 7,5 millioner.

Antall vedtak og vedtakstimer på spesialundervisning har økt de siste årene. I grafen under kan man se en økning på 40 elever med spesialpedagogtimer med mer enn 270 timer fra skoleår 20-21 til skoleår 21-22. Over tid har skolene hatt knapt med ressurser til spesialundervisning, og økningen i behov for spesialundervisning dette året er spesielt stort, hvor enkelte elever krever 2:1 bemanning. Årsakene til økningen kan være flere:

- Effekt av pandemi
- Ressursmangel gitt mindre mulighet til tilstrekkelig tilpasset opplæring
- Flere som krever en bemanning 1:1

På lang sikt jobber man for å snu trenden og vi vil komme tilbake til dette i Handlings- og økonomiplan.

Skolenes budsjettramme er basert på en tildelingsmodell. I 2022 har vi foretatt noen justeringer i modellen, slik at fordelingen av rammen i større grad blir mer tilpasset skolene.

En arbeidsgruppe ser nærmere på modellen, men har ikke konkludert enda og arbeidet pågår fortsatt.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for skole/SFO i denne tertialen.

Voksenopplæring

Regnskapet viser et merforbruk på kr 5 millioner per august. Dersom det ikke blir iverksatt flere tiltak som kan redusere merforbruket i løpet av året, vil merforbruket bli om lag 9 millioner ved årets slutt. I fjor var samlet merforbruk på kr 8 millioner.

Før krigen i Ukraina inntraff ble det satt ned en arbeidsgruppe som utarbeidet en handlingsplan for å gjøre driften mest mulig effektiv i voksenopplæring. Nå viser det seg at situasjonsbildet har endret seg grunnet krigen i Ukraina, samt effekten etter korona. Dette medfører økt aktivitetsnivå, ettersom flere flyktninger bosetter seg i vår kommune, hvor økningen totalt sett utgjør om lag 79 personer siden begynnelsen av nyåret. Kommunedirektøren ber arbeidsgruppen om å lage en ny plan som tar hensyn til den nye situasjonen per nå, da tidligere handlingsplan ikke er reell lengre. Kommunedirektøren vil komme tilbake til dette ved senere anledning.

Beskrivelse	Januar	September	Endring
Antall voksne deltakere (norskopplæring)	105	128	+23
Antall elever med vedtak om særskilt språkopplæring*	198	227	+29
Antall elever med vedtak om tospråklig fagopplæring (ca 2/3 av elevene med §2-8 vedtak + alle innføringstilbud)	137	164	+27
Sum	440	519	+79

Tabellen over viser utviklingen av antall deltakere siden januar til september 2022.

*Kostnad på særskilt norskopplæring blir belastet på skoleområdet.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for voksenopplæring i denne tertialen.

Barnehageområdet samlet

Det forventes budsjettbalanse ved årets slutt på barnehageområdet samlet sett.

Kommunale barnehager

Det forventes et mindreforbruk på om lag kr 1,5 millioner ved årets slutt. Avviket skyldes i hovedsak merinntekter av langtidssykdom og fødselspermisjon, samt intern omstilling som er knyttet til reduksjon i barnetall. I tillegg har barnehagene tatt inn billigere vikarer som også har bidratt til merinntekt. Mindreforbruket kan variere avhengig av prisen på innleiede vikarer og hvor mye det blir satt inn, samt andre forhold.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for kommunale barnehager i denne tertialen.

Private barnehager

Det forventes et merforbruk på private barnehager på rundt kr 3 millioner ved årets slutt.

Avviket skyldes i stor grad refusjon for Sola-barn som går i barnehage i andre kommuner, samt høyere utgifter til søskenmoderasjon og redusert foreldrebetaling. Refusjonskrav for barn bosatt i andre kommuner med barnehageplass i Sola er per nå høyere enn i fjor, men det ser likevel ut til å bli en lavere inntekt enn det som ligger i budsjettet for 2022.

Et eventuelt merforbruk i private barnehager ses i sammenheng med et eventuelt mindreforbruk i kommunale barnehager.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for private barnehager i denne tertialen.

Senter for styrket barnehagetilbud

Det forventes budsjettbalanse ved årets slutt.

Det understrekes imidlertid at det kan komme nye vedtak i løpet av året.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for styrket barnehagetilbud i denne tertialen.

Sola PPT

Det forventes budsjettbalanse ved årets slutt.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for Sola PPT i denne tertialen.

Barnevern

Det forventes et merforbruk på kr 5,5 millioner ved årets slutt.

Merforbruket skyldes i hovedsak tiltak som startet opp over sommeren. Tiltaket involverer flere barn og er et samlet alternativ i stedet for å iverksette flere enkelttiltak, noe som også ville kostet. Det er også

økte utgifter på grunn av høyere egenandel på institusjonsplasseringer som følge av barnevernsreformen, men dette er delvis dekket inn av vakante stillinger gjennom året.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 5,5 millioner i denne tertial for å dekke det økte kostnadsbehovet på barnevern.

Barn, ungdom og familietjenesten

Det forventes et mindreforbruk ved årets slutt.

Regnskapet viser et merforbruk som er knyttet til korona, mens det i realiteten er et mindreforbruk på rundt kr 1 million. Mindreforbruket skyldes i all hovedsak vakanser i stillinger på grunn av sykdom og utdanning, hvor det ikke fullt ut benyttes vikarer.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjettet til barn, ungdom og familietjenesten med kr 0,5 millioner i denne tertialen.

Kultur og fritid

Det forventes budsjettbalanse ved årets slutt på kultur og fritid.

Økte energipriser påvirker strømkostnadene knyttet til Flymuseet som driftes av Sola kommune gjennom en vertskommuneavtale med Rogaland fylkeskommune. På lik linje med i våre egneide bygg foreslås det at påløpte energi-kostnader utover budsjett per 30.august dekkes i denne tertialen.

Kommunedirektøren foreslår å styrke budsjettet til kultur og fritid med kr 0,3 millioner i denne tertialen.

Levekår

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	
300-Fagstab levekår	51 330	60 597	-9 267	56 825	6 000	10,6 %	✓
305-Institusjon	104 364	114 279	-9 915	169 472	0	0,0 %	✓
306-Hjemmetjenester	44 783	52 058	-7 275	71 221	-5 500	-7,7 %	!
330-Enhet for mestring	99 520	114 345	-14 826	160 916	-12 000	-7,5 %	!
341-NAV Sola (sosiale tjenester)	33 310	33 618	-308	58 680	0	0,0 %	✓
351-Fysio-/ergoterapi	11 491	11 582	-91	17 625	0	0,0 %	✓
Sum	344 797	386 479	-41 682	534 739	-11 500	-2,2 %	!

Kommentar til status økonomi

Det forventes et koronajustert merforbruk i levekår på kr 11,5 millioner ved årets slutt.

Avviket skyldes blant annet et merforbruk knyttet til kjøp av private miljøtjenester i TKK, merforbruk i enhet for mestring, og merforbruk i institusjon og hjemmetjenestene. Merforbruket i de to sistnevnte er spesielt relatert til overtid og vikarbruk, som blant annet skyldes en krevende bemanningssituasjon.

Det er store utfordringer med rekruttering av kvalifisert personell. Dette er særlig kostnadsdrivende for virksomhetene fordi det fører til behov for overtid og vikarbruk. Kostnadene kan ventes å øke hvis man ikke greier å håndtere utfordringene med rekruttering.

Ved utgangen av andre tertial er det koronajusterte merforbruket kr 16,3 millioner. Merforbruket i levekår har økt mer enn vi forutså ved første tertialrapport.

Flere tiltak er satt i gang for å få ned merforbruket. Virksomhetene jobber med å redusere sykefraværet og bruken av vikarer. Institusjon skal iverksette nye turnuser for å effektivisere driften. I enhet for mestring jobbes det målrettet med effektiviseringstiltak, hvor flere av tiltakene nylig er igangsatt. Omstillingsprosessen har ført til en større bevissthet og eierskap blant avdelingslederne til den økonomiske utviklingen i egen avdeling, og hvordan tjenestene kan gjøres bedre og mer effektive. De økonomiske gevinstene av omstillingsarbeidet er ventet i 2023.

I TKK og enhet for mestring er det stor usikkerhet rundt nye og ventede tjenestemottakere med store tjenestebehov, som i det kommende året kan føre til en stor kostnadsøkning.

Som følge av krigen i Ukraina har kommunestyret vedtatt å bosette 110 flyktninger i 2022, hvor av 73 nå er bosatt. Dette medfører behov for økte budsjetter til økonomisk sosialhjelp og introduksjonsstønad ut året 2022. Disse er foreslått dekke inn i denne saken.

Kostnader til heltidsarbeidet er trukket ut fra omtalen om prognoser og merforbruk. Kostnadene her utgjør kr 1,8 millioner.

Fagstab levekår

Det forventes et mindreforbruk på kr 7 millioner ved årets slutt. Dette skyldes at refusjonskravet for ressurskrevende tjenester ligger an til å bli høyere enn budsjettet.

Ved utgangen av andre tertial var det et koronajustert mindreforbruk på kr 2,5 millioner i fagstab levekår. Mindreforbruket er blant annet knyttet til at anordningen for refusjon for ressurskrevende tjenester for 2021 var lavere enn det som ble utbetalt. Det er også et mindreforbruk på husbanktilskudd.

Legerelaterte tjenester

Det forventes at legetjenestene går mot balanse ved årets slutt.

Basert på prognoser fra Stavanger kommune ligger det an til balanse for kjøp av ordinære legevaktstjenester.

En av disse hjemlene ble besatt høsten 2022. Rekruttering for den andre hjemmelen er krevende. Hvis denne ikke blir rekruttert i løpet av 2022 vil det ikke være behov for ytterligere budsjettjusteringer ved andre tertial for de legerelaterte tjenesteområdene.

Kommunedirektøren foreslår at det ventede mindreforbruket knyttet til økt refusjon for ressurskrevende tjenester på kr 7 mill. omdisponeres til enhet for mestring.

Tjeneste-/koordineringskontoret (TKK)

Det forventes et merforbruk på kr 1 million ved årets slutt, hovedsakelig basert på et større merforbruk knyttet til kjøp av private tjenester.

TKK har ved utgangen av andre tertial et merforbruk på kr 2,8 millioner. Deler av merforbruket skyldes mindreinntekter på grunn av ledige nødboliger.

Omfanget av private tjenester har blitt større enn opprinnelig budsjettet, på grunn av nye behov som har oppstått i løpet av året. Videre har prosessen med å overføre enkelte tjenestemottakere fra private til kommunale tjenester blitt forsinket til årsskiftet, slik at de økonomiske gevinstene ikke ventes før neste år.

Med informasjonen vi har nå er det vanskelig å beregne hvor stort avviket blir mot årets slutt og prognosen er derfor usikker. Utviklingen av merforbruket er tett knyttet til avklaringer rundt enkelte tjenestemottakere, og er utenfor kommunens kontroll. Merforbruket kan bli større en prognosen tilsier.

Det er varslet flere nye tjenestemottakere med store tjenestebehov i løpet av 2022/2023, enkelte av disse med behov for 2:1-bemanning. Kommunen har per i dag ikke ledig kapasitet til å ta imot alle disse brukerne, og det kan derfor bli behov for å kjøpe tjenestene privat i en overgangsperiode. Kommunedirektøren jobber med å utrede de økonomiske konsekvensene dette får i 2022 og 2023.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for TKK i andre tertial.

Institusjon

Det forventes balanse ved årets slutt, basert på at virksomhetens merforbruk hittil i år kan dekkes av økt budsjett fra og med august, knyttet til utsatt åpning av siste avdeling ved Soltun.

Institusjon har ved utgangen av andre tertial et merforbruk på kr 2,7 millioner. Merforbruket har økt betydelig over sommeren, og kan spesielt knyttes til høy bruk av vikarer og overtid.

Merforbruket er størst ved Sola sjukeheim (kr 5,3 millioner) og Soltun sykehjem (kr 2,1 millioner), mens TABO og institusjonskjøkken driftes med mindreforbruk.

Institusjon har i likhet med flere andre virksomheter hatt en krevende sommer med mye sykefravær, ferieavvikling og vansker med å rekruttere sommervikarer. Institusjon opplever utfordringer med bemanning og rekruttering gjennom hele året. Samlet fører dette til økt bruk av dyre kortsiktige løsninger gjennom vikarbyrå. Også vikarbyråene har opplevd et økt press, noe som påvirker prisene.

Virksomheten rapporterer om slitasje på personalet etter to år med pandemi som medfører høyt sykefravær.

Soltun forventer å redusere kostnadene de neste månedene. Bemanningen er effektivisert og ny turnus trer i kraft fra oktober. Rekrutteringen har tatt seg opp og det forventes mindre innleie.

Ved Sola sjukeheim har man med omorganisering klart å redusere kostnader for utskrivningsklare pasienter til SUS så langt i år. I etterkant av omorganiseringen har det blitt utfordringer med bemanningen, som medfører økt innleie av vikarer. Høyt sykefravær er også en utfordring for virksomheten, og er noe det jobbes med.

Institusjon har flere ledige langtidsplasser, noe som genererer mindreinntekter. På grunn av enhetenes størrelse er det vanskelig å omdisponere personell.

Prognosen er basert på at institusjon gikk med mindreforbruk i årets fem første måneder. Hvis institusjon i løpet av årets siste måneder kan drifte tilsvarende som i de første månedene, vil merforbruket reduseres mot årets slutt. I budsjettet er det fra og med august lagt inn kr 4,5 millioner til åpning av ny avdeling på Soltun. På grunn av ledig kapasitet er det foreslått å utsette åpningen av avdelingen til 2024.

På grunn av disse midlene tilsier prognosen at institusjon kan gå i balanse ved årets slutt. Det er likevel viktig at det jobbes med å snu situasjonen ved institusjon, slik at man ikke styrer mot et merforbruk i 2023 når midlene for siste avdeling ved Soltun trekkes ut.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for institusjon i denne tertialen.

Hjemmetjenester

Det forventes et merforbruk på kr 5,5 millioner ved årets slutt, justert for koronautgifter. Avviket skyldes høy bruk av vikarer, overtid og innleide vikartjenester som følge av en krevende bemanningssituasjon og økning i vedtakstimer.

Det koronajusterte merforbruket er ved utgangen av andre tertial på kr 4,4 millioner.

Prognosen for årets slutt forutsetter at det økte merforbruket gjennom sommeren er forbigående, og at hjemmetjenesten ved årets siste måneder greier å drifte tilsvarende som årets første måneder.

Hjemmetjenestene nord og sør har flere ubesatte helgestillinger, som fører til behov for overtid og bruk av vikarer. Det er krevende å få fylt de ledige helgestillingene og rekruttering er utfordrende. Nord og sør opplever også et betydelig større press på tjenestene enn hjemmetjenesten Tananger. Dette antas å skyldes demografiske forskjeller.

I løpet av sommeren ble det behov for å kjøpe private vikartjenester av byrå uten rammeavtale, da byråene kommunen har avtale med ikke kunne levere, og timeprisen ble betydelig høyere.

Gjennomsnittlig antall vedtakstimer per uke i hjemmetjenesten var på 1319 timer i 2021, og har økt til et snitt på 1498 timer per uke målt hittil i 2022. Faktiske tiltakstimer utgjør mer enn vedtakstimer, fordi det er flere tjenestemottakere med omfattende behov, noe som krever dobbel bemanning. Økningen i vedtakstimer er på 14 %, og er i tråd med forventet utvikling som følge av demografiske endringer og

Sola kommunes mål om å bli en hjem-kommune. Dette har bidratt til behov for vikarbruk i hjemmetjenesten. Virksomheten har ikke et tilstrekkelig vikarbudsjett for å dekke opp for dette behovet.

Hjemmetjenesten skal fokusere på utvikling av turnuser, heltidsarbeid og bruk av langhelger i turnus. Dette er langsiktig arbeid som skal gi gevinster over tid. Kommunedirektøren følger utviklingen i hjemmetjenesten nøye.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer i andre tertial.

Enhet for mestring

Det forventes et merforbruk på kr 12 millioner ved årets slutt. Prognosen er basert på den økonomiske utviklingen i løpet av årets fem første måneder, justert for den forbigående økningen i merforbruk over sommeren.

Det forventede merforbruket må ses i sammenheng med det forventede mindreforbruket på fagstab levekår, som følge av økte forventede refusjoner for ressurskrevende tjenester som er foreslått å omdisponere til enhet for mestring. Hensyntatt denne endringen vil merforbruk være på kr 5 millioner.

Psykisk helsearbeid og rus har ved utgangen av andre tertial et mindreforbruk på kr 0,3 millioner.

Miljøtjenesten har ved utgangen av andre tertial et merforbruk på kr 9,5 millioner . Merforbruket er særlig stort ved avlastningsboligene, barneboligen, Åsenvegen, Granneslia og Grasstien.

Det er iverksatt flere tiltak for å effektivisere driften i miljøtjenesten. Flere av disse tiltakene vil ikke vise effekt i regnskapet før mot slutten av året, men det har vært jobbet tett og målrettet med disse tiltakene gjennom hele året. Det er fokus på redusert bruk av vikar og innleie. I barnebolig og avlastningsbolig er det utarbeidet nye turnuser med virkning fra og med september som fører til lavere bemanningsbehov i løpet av andre halvår. Dette frigjør bemanningskapasitet til å ta imot tjenestemottakere ved overføring fra private til kommunale tjenester.

Etter skoletid, timebasert avlastning og aktivitetssenteret er nå slått sammen til en avdeling med en felles turnus. Dette gjør det enklere å nyttiggjøre de ulike personalressursene, og la reelt behov ligge til grunn for turnus. Videre har det blitt utviklet felles tjenestestandarder, som skal sørge for at tjenestene som gis er mer enhetlige på tvers av de ulike tjenesteområdene.

Det vil være en omstillingsprosess for de ansatte som er involvert i tiltakene. Det vil ta tid før en positiv effekt reflekteres i kostnadene. Likevel ser man allerede at omstillingsprosessen har ført til en større bevissthet og eierskap blant avdelingslederne til den økonomiske utviklingen i egen avdeling, og hvordan tjenestene kan gjøres bedre og mer effektive.

Enhet for mestring er svært sårbar for endringer i brukersammensetningen, og endringer i de økonomiske forutsetningene kan fort oppstå. Det er varslet at enhet for mestring vil motta flere nye tjenestemottakere med store tjenestebehov i løpet av 2022 og 2023, enkelte med behov for 2:1-bemanningskapasitet. Virksomheten har per i dag ikke kapasitet eller lokaler til å ta imot disse. Kommunedirektøren jobber frem mot handlings- og økonomiplanen for 2023 med å utrede hvordan kommunen skal gjøre seg i stand til å gi tjenester til disse brukerne uten å benytte seg av private tjenester i varig omfang.

Det jobbes med å utvikle en finansieringsmodell som skal bidra til bedre budsjetter for de ulike tjenestene, og som er mer dynamisk i forhold til endringer i brukersammensetningen. Det er også tydelig at enkelte avdelinger i miljøtjenesten er underfinansiert vurdert opp mot brukernes behov. Disse avdelingenes budsjett må styrkes skal miljøtjenesten på sikt driftes uten et merforbruk.

Det forventede merforbruket må ses i sammenheng med det forventede mindreforbruket på fagstab levekår, som følge av økte forventede refusjoner for ressurskrevende tjenester. Disse refusjonene er knyttet til ressurskrevende tjenester i miljøtjenesten.

Kommunedirektøren foreslår derfor å omdisponere kr 7 millioner til enhet for mestring, som følge av økte refusjoner for ressurskrevende tjenester i fagstab levekår.

NAV Sola (sosiale tjenester)

Det forventes balanse ved årets slutt, basert på at virksomheten har et lite merforbruk ved utgangen av andre tertial. Prognosen inkluderer ikke eventuelle merkostnader som følge av Ukrainakrisen.

Det er et merforbruk på kvalifiseringsstønad på kr 900 000. At utgiftene her øker er en ønsket utvikling da det er et satsningsområde innenfor de lovpålagte tjenestene. På sikt skal økte utgifter til kvalifiseringsstønad reflekteres i reduserte utgifter til sosialhjelp.

De høye strømprisene har medført et merforbruk på kr 1,3 millioner knyttet til stønad for dekning av strømutfgifter. Merforbruket her må ventes å øke, men det er vanskelig å gi en prognose og på nåværende tidspunkt venter man ikke at dette føre til merforbruk for virksomheten samlet ved årets slutt.

Fra september må man regne med at økonomisk sosialhjelp vil øke som følge av at barnetrygd skal holdes utenfor beregningene. Budsjettet for sosialstønad har så langt i år vært større enn behovet, og det er derfor økonomisk rom for den ventede økningen i økonomisk sosialhjelp. Det gjenstår å se de neste månedene om det samlede budsjettet for sosialstønad er tilstrekkelig.

Ukraina-krisen

Kommunestyret har vedtatt å bosette 110 flyktninger som følge av krigen i Ukraina. Dette har ført til behov for økt kapasitet i NAV, og økt sosialstønad for flyktninger. I midten av september var det bosatt 73 ukrainske flyktninger i kommunen.

I første tertial ble det bevilget kr 3,4 millioner i økonomisk sosialhjelp frem til andre tertial, i tillegg til midler for fire årsverk ut året.

Det gjenstår kr 1,8 millioner fra forrige bevilgning. Basert på de personene en er kjent med har ankommet, er det beregnet kostnader på kr 5 millioner fra september og ut året. Beløpet inkluderer sosialstønad, etableringskostnader og introduksjonsstønad for bosatte flyktninger.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 3,1 millioner som følge av kostnader til bosetting av ukrainske flyktninger.

Fysio-/ergoterapi

Det forventes budsjettbalanse ved årets slutt. Økonomien i virksomheten er sårbar, da budsjettbalanse oppnås på grunn av vakante stillinger.

I sak 09/2022 vedtok levekårsutvalget å opprette ny stilling ved hjelpemiddellageret, for installasjon av trykkghealsarmer. Intensjonen ved vedtaket var at denne skulle finansieres ved omdisponering innenfor eksisterende budsjett. Stillingen blir besatt i november, og vil for inneværende år dekkes innenfor rammene til fysio/ergoterapitjenesten. Kommunedirektøren vil komme tilbake med planlagt finansiering i forbindelse med handlings- og økonomiplanen for 2023.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for fysio-/ergoterapitjenesten i denne tertialen.

Samfunnsutvikling

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2022	Regnskap hiå. 2022	Avvik hiå.	Rev. bud. 2022	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	
400-Fagstab samfunnsutvikling	4 835	4 223	612	7 904	300	3,8 %	✓
401-Eiendom	82 083	94 635	-12 552	130 698	0	0,0 %	✓
411-Kommunalteknikk	1 028	930	97	14 528	-300	-2,1 %	!
421-Areal	7 502	6 308	1 193	13 731	0	0,0 %	✓
Sum	95 447	106 096	-10 649	166 861	0	0,0 %	✓

Kommentar til status økonomi

Området samfunnsutvikling har per 2. tertial et merforbruk på kr 10,6 millioner. Dette skyldes høye strømpriser som igjen fører til at strømkostnaden for kommunens eiendommer er høyere enn budsjettet. Det er forventet at de høye strømprisene vil vedvare, men grunnet store svingninger i strømprisene er det vanskelig å gi et estimat for kostnader til strøm ut året. I denne saken foreslår kommunedirektøren å dekke inn merforbruk på strøm som er påløpt per 2. tertial, tilsammen kr 13,4 millioner fordelt mellom eiendom og kommunalteknikk.

Eiendom bistår levekår med oppussing av boligkomplekset i Åsenvegen som en del av omstillingsprosjektet til enhet for mestring. Kostnader i forbindelse med oppussing til dette vil bli en del av omstillingsprosjektet til levekår, men det er per nå ikke nok informasjon om boligene til å estimere kostnadsrammen.

Under gis det en nærmere beskrivelse av økonomisk resultat ved den enkelte virksomhet.

Fagstab samfunnsutvikling

Mindreforbruk per august skyldes vakanser og sykelønnsrefusjon, og det er også forventet et mindreforbruk ved årsslutt.

Kommunedirektøren foreslår å omdisponere kr 300 000 fra fagstab samfunnsutvikling til kommunale veier i denne tertialen for å utføre kritisk vedlikehold.

Eiendom

Eiendom forventer å gå i balanse, sett bort fra kostnader til strøm. Det foreslås at påløpte energikostnader utover budsjett per 30.august dekkes i denne tertialen. Eiendom har stort fokus på energibesparende tiltak. Byggdrift har merforbruk på renhold som forventes å dekkes inn via mer leieinntekt enn budsjettet på eiendomsforvaltning.

Det er igangsatt oppussing av boliger i forbindelse med flyktningkrisen, og estimert kostnad på kr 3,5 millioner foreslås innarbeidet i i 2. tertial.

Brann i Mostunveien førte til store skader på to bosteder. Rapport fra takst viser at det her vil påløpe omtrent kr 1,5 millioner, og renovering vil ta omtrent 3 måneder.

Byggdrift bistår levekår med oppussing av boligkomplekset i Åsenvegen som en del av omstillingsprosjektet til enhet for mestring. Kostnader i forbindelse med oppussing til dette vil bli en del av omstillingsprosjektet til Llvkår, men det er per nå ikke nok informasjon om boligene til å estimere kostnadsrammen.

Det er stilt spørsmål rundt budsjettering av inntekter og kostnader for parkeringsvirksomheten.

Nedenfor er det gitt et mer detaljert budsjett over forventede inntekter og kostnader i 2022. Det presiseres at det er nødvendig med erfaring etter et helt driftsår for å få et bedre bilde.

Parkeringsanlegg

Hva	Beløp
Privatparkering	-120 000
HYRE biler	-130 000
El-billading	- 50 000
Faste kostnader Stavanger parkering	378 000
Strømkostnader (estimert)	250 000
Diverse kostnader	100 000
Netto kostnad	428 000

Gateparkering

Hva	Beløp
Parkeringsgebyr og kontrollsanksjoner	-30 000
Parkeringsvakter på patrulje (ikke medtatt evt klagebehandling)	-26 000
Tilnærmet balanse mellom inntekter og kostnader	

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 12,1 millioner i denne tertialen til å dekke merforbruk på strøm per august, hvor kr 1,5 millioner går til idrettsbygg og kr 10,6 millioner går til kommunens øvrige eiendomsmasse. Byggdrift vil fortsette å utføre drift og vedlikehold uavhengig av strømkostnad.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 3,5 millioner i denne tertialen for å dekke kostnader ved oppussing av boliger til flyktninger.

Kommunalteknikk

Det forventes budsjettbalanse for selvkosttjenestene ved årets slutt etter bruk/avsetning til fond

Kommunale veier har som en følge av en mild vinter med lite snø og frost hatt reduserte kostnader i 2022 . Ut fra tidligere erfaringstall vil kommunalteknikk holde oppsatt budsjett for vintervedlikehold i 2022.

Når det gjelder drift er det selv med ekstrabevilgningen på kr 500 000 i 1. tertial fremdeles lite rom for å utføre kritisk vedlikehold(for eksempel re-asfaltering) og det vil være nødvendig å få tilført ytterligere midler i 2. tertial.

Kommunedirektøren foreslår å omdisponere kr 300 000 fra fagstab samfunnsutvikling til kommunale veier i denne tertialen for å utføre kritisk vedlikehold. Kommunedirektøren foreslår også å bevilge kr 1,3 millioner for å dekke estimert strømkostnad for gatelysene.

Areal

Areal forventer budsjettbalanse på de skattefinansierte tjenestene, men det er en fare for at man ikke klarer å hente inn tilstrekkelig med gebyrinntekter på arealplan og byggesak for å gå i balanse. Det er vanskelig å lage noe estimat på nåværende tidspunkt da man ikke vet hvilke saker som kommer.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer i denne tertialen.

Felles utgifter og inntekter

Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)

Akkumulert skatteinngang per 31.08.2022 er på kr 818,9 millioner. Inngangen så langt utgjør en vekst på 12,5 prosent i forhold til samme tid i fjor og er kr **10,2 millioner høyere** enn justert budsjett.

Som følge av den økte skatteinngangen ble skatteanslaget justert opp i 1. tertial, både på landsbasis og i Sola kommune. Disse inntektene betraktes fra KS og Finansdepartementet som en engangsinntekt i 2022 og er som følge av endringer i reglene av utbyttebeskatningen.

Vedtatt justert budsjett for skatteinngangen i Handlings- og økonomiplan 2022-2025 innebærer en skattevekst på 6,8 prosent i forhold til reell, endelig inngang i 2021. På landsbasis er vedtatt justert budsjettert inngang på 6,8 prosent for 2022.

Skatteinngangen for Sola kommune er budsjettert utfra forutsetningen om et forventet skattenivå på ca. 122 prosent av landsgjennomsnittet. Per august er inngangen på 124 prosent av landsgjennomsnittet.

Forskuddstrekk (utgjør ca. 90 prosent av skatteinngangen) viser en vekst på 4,1 prosent sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

Sammenlignet med 2021 har det vært en betydelig økning i innbetalt forskuddsskatt (skatt som betales av selvstendig næringsdrivende), og økningen er på hele 81 prosent. Det er også en økning i restskatt, på 77 prosent, og begge økningene henger sammen med økte skatteinntekter som følge av endringer i regler av utbyttebeskatning.

Kommunedirektøren følger utviklingen nøye og foreslår ingen endring i denne saken.

Arbeidsledighet

Ved utgangen av august 2022 er arbeidsledighet på **1,6 prosent i Sola** og **1,6 prosent i Rogaland** (helt ledige – tall fra NAV). Arbeidsledigheten på **landsbasis er på 1,6 prosent**, mens Stavanger og Sandnes har en ledighet på henholdsvis 1,8 prosent og 2 prosent. At arbeidsledigheten er lav er et godt tegn for økonomien så langt.

Utvikling i skatteinngangen for Sola og nabokommuner

Tabellen under viser status i Sola per 31.08.22:

Skatt (Beløp i 1000)	
Regnskap per 31.08.22	818 918
Periodisert budsjett pr 31.08.22	808 700
Merinntekt	10 218
Vekst fra 2022	12,5 %
Vekst på landsbasis	11,6%
Prosent av landsgjennomsnitt	124 %

Tabellen under viser vekst i nabokommuner:

Kommune	Skattevekst januar-august 2022
Sandnes	11,4 %
Stavanger	13,8 %
Sola	12,5 %
Klapp	11,7 %
Randaberg	11,4 %

Så langt viser skattetallene en positiv utvikling og kommunedirektøren vil følge situasjonen nøye.

Sentrale inntekter og utgifter

Avdrag, rente og utbytte

Det er en økning i renteutgifter som kan dekkes med økte renteinntekter, noe som betyr at samlet sett vil netto rente vil være omtrent som budsjettet.

Det foreslås ingen budsjettendringer i 2. tertial.

Lønns- og pensjonsreserve

Lønnsreserven ble økt med kr 10 mill i 1. tertial. Ny samlet prognose for lønns- og pensjonsreserve viser at det forventes balanse.

Det foreslås ingen budsjettendringer i 2. tertial.

Integreringstilskudd

Per august 2022 er et bosatt 73 flyktning av totalt 110 som er anmodet. Det innebærer at integreringstilskuddet som mottas fra IMDI kan økes med kr 10 millioner.

Kommunedirektøren foreslår å øke inntektsbudsjettet for integreringstilskudd med kr 10 millioner.

Investering

Investeringsutgifter

Totale investeringsutgifter per 2. tertial er kr 114,1 millioner. Dette utgjør 44 prosent av totalt budsjett for 2022 som er kr 258 millioner. En oversikt over alle pågående investeringsprosjekter og status for disse er tilgjengelig under Status investeringsprosjekter.

Endringer i prosjektenes totalrammer

I 2. tertial 2022 foreslås følgende endringer i totalrammer:

Nr	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Gammel ramme (beløp i 1000)	Ny ramme (beløp i 1000)
1	19684	Dagsturhytte	1100	1400
2	59121	PA043 Stangeland	6 300	7 700

1) 19684 Dagsturhytte

Hytta er mottatt, men den opprinnelige lokasjonen ble ikke godkjent av Statsforvalteren. Avventer dispensasjon på ny lokasjon i Hålandsmarka.

Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med kr 300 000. Dette er grunnet høyere kostnader ved ny lokasjon som rydding av skog og tilpasning av grunn.

2) 59121 PA043 Stangeland

Prosjektet er ferdigstilt, og pumpeledning og pumpestasjon er bygget. Stasjonen er overtatt, men venter på slutfakturaer. Det er varslet gjennom årsrapporten for 2021 og 1. tertial 2022 at prosjektet går over rammen. Det var forventet at totalrammen i prosjektet ville overholdes, men det var usikkerhet knyttet til graving av sump. Underveis har prosjektet fått en vesentlig kostnadsøkning grunnet spunting, ekstra omlegging av eksisterende VA samt kostnader i forbindelse med å etablere strømtilførsel til stasjonen.

Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med kr 1,4 millioner.

Tekniske endringer i prosjektenes årsbudsjetter

Enkelte av investeringsprosjektene har fått endret fremdrift slik at det er behov for å justere prosjektenes årsbudsjett. Dette er andelen av totalrammen som er periodisert i hvert år som prosjektet pågår. Endring i fremdrift medfører behov for å justere årsbudsjettet. Det innebærer at ubrukte midler fra tidligere år kan budsjetteres på nytt eller at midler som det ikke er behov for i år kan flyttes til senere år. Dette er ikke en reel endring i kostnadsbildet, men er viktig å følge opp ettersom det avgjør hvor mye lån kommunen må ta opp hvert enkelt år. De kartlagte endringene per 30. august i kommunens investeringsutgifter tilsier en utsettelse i kommunens brutto investeringsutgifter på totalt kr 90 millioner i 2022, og kommunedirektøren foreslår følgende tekniske budsjettendringer. Disse er også omtalt i Status investeringsprosjekter.

Nr	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp (i 1000)
1	19050	Oppgradering til Visma Enterprise Plus	-575

2	19051	Digital plattform/datasjø	-300
3	29083	Storevarden skole	-4 000
4	29084	Ny kommunal barnehage Røyneberg	-29 000
5	29094	Ny kommunal barnehage Myklebust	-1500
6	29627	Oppgradering av uteområde skoler	-7 000
7	39098	8 boliger med base	-459
8	39110	Ombygging Sola sykehjem avd 1 og 2 AB	-1 000
9	39111	Ombygging Soltun sykehjem flyktninger	-6 400
10	39629	Omsorgsboliger	-4 900
11	39630	Småhus	-2 000
12	49052	Kultur- og aktivitetssenter Tananger	-16 000
13	49054	Meråpent bibliotek Sola bibliotek	420
14	49659	Nye lokaler til FeelGood Dysjaland	-5 500
15	59037	Vann Vigdelsv/Ølberg havne/Ølbergb	-8 120
16	59359	VA 40 Grotnes nord	-2 000
17	59462	Forskuttering Bymiljøpakken, trafiksikringsm	-1 600

Nye investeringsbehov og prosjekter med reell kostnadsendring

Per 2. tertial 2022 er det noen endrede investeringsbehov som er kartlagt og som kommunedirektøren foreslår å bevilge midler til.

Nr	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp (i 1000)
18	19684	Dagsturhytte	300
19	59121	PA043 Stangeland	1 400
20	59364	Sola Arena infrastruktur	600
21	19688	Vurdering eierskap	1 000
22	Nytt	Kjøp av varmepumper	2 000
23	Nytt	Kjøp av nytt bygg Tananger	32 000

18) 19684 Dagsturhytte

Hytta er mottatt, men den opprinnelige lokasjonen ble ikke godkjent av Statsforvalteren. Avventer dispensasjon på ny lokasjon i Hålandsmarka.

Kommunedirektøren foreslår å øke årets budsjett med kr 300 000. Dette er grunnet høyere kostnader ved ny lokasjon som rydding av skog og tilpasning av grunn.

19) 59121 PA043 Stangeland

Det er varslet gjennom årsrapporten at prosjektet går kr 1,3 millioner over rammen. Det var forventet at totalrammen i prosjektet ville overholdes, men det var usikkerhet knyttet til graving av sump. Underveis har prosjektet fått en vesentlig kostnadsøkning grunnet spunting, ekstra omlegging av eksisterende VA samt kostnader i forbindelse med å etablere strømtilførsel til stasjonen.

Totalt merforbruk er nå kalkulert til kr 1,4 millioner som kommunedirektøren foreslår innarbeidet i 2. tertial.

20) 59364 Sola Arena infrastruktur

Prosjektet har sett på muligheter for å få ned kostnadene uten at dette har vært mulig å få til. Det er utarbeidet en kalkyle for anbefalt løsning som presenteres i forbindelse med HØP23-26.

Det er behov for ytterligere midler i 2022 for å dekke påløpte kostnader, som kommunedirektøren foreslår innarbeidet i 2. tertial.

21) Vurdering eierskap

Det er påløpt kr 750 000 i dette prosjektet per august. Kommunedirektøren forventer totale kostnader i 2022 på kr 1 million og foreslår å innarbeide dette i 2. tertial.

22) Nytt Kjøp av varmepumper

Kommunedirektøren viser til Formannskapssak 86/2022 og innarbeider kr 2 millioner til kjøp av varmepumper for å redusere strømkostnadene.

23) Nytt Kjøp av nytt bygg i Tananger

Kjøp av nytt bygg som skal erstatte driftsstasjonen på Joa. Kommunedirektøren viser til Formannskapssak 95/2022 og foreslår å innarbeide kr 32 millioner i 2. tertial.

Investeringsinntekter og finansiering

Status per 30.august 2022	Regnskap	Budsjett	Opprinnelig budsjett (beløp i 1000)
Kompensasjon for merverdiavgift	8 330	31 540	39 829
Tilskudd fra andre	68 015	35 558	35 724
Salg av varige driftsmidler	50 635	104 055	131 555
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	4 371	8 741	15 000
Bruk av lån	0	21 278	0
Sum	131 351	201 172	222 108

Per 2. tertial er det inntektsført kr 131,4 millioner av det totale budsjettet i 2022 på kr 201,2 millioner. Av dette er kr 8,3 millioner momskompensasjon og kr 22,5 millioner tilskudd fra Husbanken. Dette fordeler seg på kr 10,3 millioner til institusjonskjøkken, kr 8,9 millioner til Kjelsberg ring, kr 1,5 millioner til nye sykesignalanlegg og totalt kr 1,7 millioner i tilskudd til nye kommunale boliger. Det er mottatt kr 1,3 millioner i refusjon fra Bymiljøpakken, kr 1 million i spillemidler, kr 500 000 i kontantbidrag fra Sola menighet til ny Sola kirke og kr 534 000 i refusjon fra Sørmarka Flerbrukshall IKS for prosjektleder kostnad. Det er også inntektsført kr 42 millioner for anlegg kommunen har mottatt vederlagsfritt fra utbyggere på Jåsund. Disse inntektene har en tilsvarende utgiftspost.

Det er budsjettet med kr 104 millioner i salgsinntekt fra tomtsalg i 2022, men grunnet utsettelse flyttes inntekt for noen tomter til 2023.

Samlet etter 1. og 2. tertial er det udisponert kr 40 287 000 som skyldes forsinkelser på investeringer. Kommunen har høye inntekter fra tomtsalg i investeringsregnskapet for 2022, noe som gjør at et ekstraordinært avdrag kan føres i investeringsregnskapet.

Det foreslås at det udisponerte beløpet betales inn som et ekstraordinært avdrag i investeringsregnskapet. Dette for å opprettholde egenfinansieringen av investeringene ved å ikke endre overføring fra drift til investering. Det foreslås at avsetning på ubundet investeringsfond fra 1. tertial på kr 35,1 millioner reverseres og inngår i det ekstraordinære avdraget på lån på kr 40,3 millioner. Et ekstraordinært avdrag vil også redusere gjeldsgraden, noe som er lurt nå som rentene er på vei oppover.

Nr	Prosjektnummer	Navn	Beløp (i 1000)
24	99006	Utsatt salg tomteselskapet	24 100
25	99006	Endringer salg andre tomter	-1 500
26	99006	Utsatt refusjon fra Bymiljøpakken	8 800
27	99006	Reduksjon i budsjettetert momskomp iht endring i investeringsutgifter	16 080
28	99006	Reversering avsetning på ubundet investeringsfond fra 1. tertial	-35 133
29	99006	Ekstraordinært avdrag på lån	40 287

Status investeringsprosjekter

Kommunedirektør med sentrale staber

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			Forslag budsjetjustering i år
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud.	
Bytte ut gamle PCer	19052	IA	1 617	3 060	1 617	1 443	0
Digital plattform/datasjø	19051	700	2	500	2	498	-300
Forplass, Sola sentrum	19666	IA	3 087	0	44	-44	0
IKT-investering strategisk	19601	IA	7 305	600	171	429	0
Kjøp av biler for å erstatte leasing	19679	3 750	3 794	1 468	1 512	-44	0
Nytt rådhus	19016	305 456	303 575	4 000	455	3 545	0
Nytt rådhus, inventar	19662	19 773	17 728	2 483	438	2 045	0
Oppgradering til Visma Enterprise Plus	19050	1 955	6	725	6	719	-575
Oppgradering til Websak 8	19053	500	586	500	586	-86	0
Vurdering eierskap		IA	722	0	722	-722	0
Sum		332 134	338 423	13 336	5 553	7 783	-875

Levekår

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			Forslag budsjetjustering i år
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud.	
8 boliger med base, pilotprosjekt	39098	38 900	1 189	2 459	397	2 062	-459
Base/fellesområde Storevardvegen	39109	600	0	600	0	600	0
Institusjonskjøkken	39103	26 900	26 340	700	125	575	0
Inventar midlertidig innkvartering flyktninger (Sola sjø)		IA	27	0	27	-27	0
Kjelsberg ring, rus og psykiatri	39093	46 400	44 419	2 555	120	2 435	0
Kjøp/salg gjennomgangseiligheter BSHP	39092	IA	44 151	10 400	11 538	-1 138	0
Ny bil til det kommunale hjelpemiddellageret	39628	730	0	730	0	730	0
Ny sjukeheim Sola sentrum	39052	278 500	275 585	2 506	380	2 126	0
Nye sykesignalanlegg	39624	12 000	12 602	1 092	794	298	0

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett			Årets budsjett			Forslag budsjettjustering
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år		
Ombygging Sola sykehjem avd 1 og 2 AB	39110	26 900	0	1 000	0	1 000	0	
Ombygging Soltun sykehjem flyktninger	39111	IA	0	6 400	0	6 400	-6 400	
Omsorgsboliger	39629	34 000	0	5 000	0	5 000	-4 900	
Oppgradering svalgangen Åsenvegen 116	39108	400	0	400	0	400	0	
Samlebevilgning formål levekår	19103	IA	387	400	0	400	0	
Småhus	39630	6 000	0	2 000	0	2 000	-2 000	
Velferdsteknologi Levekår	39094	IA	4 060	1 124	213	911	0	
Sum		471 330	408 760	37 366	13 595	23 771	-13 759	

Oppvekst og kultur

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett			Årets budsjett			Forslag budsjettjustering
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år		
Datamaskiner/fornyning skoler	29602	IA	15 466	5 300	2 558	2 742	0	
Havnealléen barnehage, rehab.	29082	12 000	11 074	400	40	360	0	
IKT i barnehagen	29625	IA	737	14	0	14	0	
Kultur- og aktivitetshus Tananger	49052	100 000	2 676	18 801	1 477	17 324	-16 000	
Makerspace (skoler og SFO)	29626	500	126	379	5	374	0	
Meråpent bibliotek		IA	218	0	218	-218	0	
Møbler til personalrom Dysjaland skole	29631	200	275	200	275	-75	0	
Ny kommunal barnehage - erstatning for Røyneberg	29084	100 000	9 670	42 732	2 402	40 330	-29 000	
Ny kommunal barnehage Myklebust	29094	100 000	0	1 500	0	1 500	-1 500	
Nye lokaler til FeelGood Dysjaland	49659	6 000	54	6 000	54	5 946	-5 500	
Nye reoler til Sola bibliotek	49658	400	0	400	0	400	0	
Oppgradering av uteområde Grannes barnehage	29628	500	36	500	36	464	0	
Oppgradering trådløse nettverk skoler	29629	IA	0	600	0	600	0	
Samlebevilgning formål oppvekst og kultur	19104	IA	435	142	157	-15	0	
Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	29080	351 000	293 747	5 000	2 232	2 768	0	
Storevarden skole, skolebr.plan (kl.rom/storstue/uteareal)	29083	38 600	4 835	9 226	163	9 063	-4 000	
Utstyr til velodrom	29630	662	515	662	515	147	0	
Sum		709 862	339 864	91 856	10 131	81 725	-56 000	

Samfunnsutvikling

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett			Årets budsjett			Forslag budsjettjustering
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år		
Aktivitetspark	49645	5 500	4 218	4 955	3 778	1 177	0	
Asfaltering av parkeringsplasser friområder	19401	350	150	200	150	50	0	
Bysykler og ladestasjoner	59687	1 200	1 024	176	0	176	0	
Dagsturhytte	19684	1 100	889	1 100	889	211	300	
Drenering/klimaavbøtende tiltak	59694	2 000	719	500	232	268	0	

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett			Årets budsjett			Forslag
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år	budsjettjustering	
ENØK-tiltak kommunale bygg	19107	14 800	5 134	10 874	1 209	9 665	0	
Etablering av nytt serverrom	19653	7 300	6 716	200	116	84	0	
Festplass Sola sentrum, del 2	49654	19 000	16 273	76	8	69	0	
Forskuttering Bymiljøpikken, trafikkisikringsm.	59462	0	2 531	2 700	100	2 600	-1 600	
Joa driftsstasjon skisessprosjekt	19689	IA	170	2 400	170	2 230	0	
Kjøp og opparbeidelse av tomter	19687	IA	35 770	880	725	155	0	
LED lys på fotballbaner	59695	1 600	867	733	0	733	0	
Lys tursti Harfsfjord	59696	4 550	589	4 492	531	3 961	0	
Ny Solahall med varmtvannsbasseng	59537	407 600	2 574	5 926	2 048	3 878	0	
Ny totalstasjon	59697	365	329	365	329	36	0	
Oppgradering av lekeplasser friområder	59698	IA	2 461	2 276	937	1 339	0	
Oppgradering av uteområde skoler	29627	IA	4 816	9 462	1 338	8 124	-7 000	
Oppgradering sikkerhet høydebasseng	59041	400	225	175	0	175	0	
PA002 Joa	59119	10 000	54	2 000	54	1 946	0	
PA043 Stangeland	59121	6 300	7 160	268	1 128	-860	1 400	
Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	19023	IA	30 529	0	68	-68	0	
Robotklippere	59699	IA	178	133	10	123	0	
Samlebehov maskiner og utstyr	59700	IA	4 136	2 250	2 149	101	0	
Samlebevilgning formål kirke	19105	IA	216	2 890	106	2 784	0	
Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	59122	12 000	9 951	7 000	4 951	2 049	0	
Skiltplan	59465	240	311	0	67	-67	0	
Sola arena, infrastruktur	59364	41 793	40 241	4 253	4 812	-559	600	
Sola arena, uteanlegg (eiendom)	59685	16 848	18 943	0	52	-52	0	
Sola sjø, ENØK-tiltak		IA	89	0	89	-89	0	
Trafikksikkerhet, kommunale veier	59565	IA	412	800	412	388	0	
Turveg Hafrsfjord - Joa	59673	18 404	17 813	1 666	1 021	645	0	
Turveg Hafrsfjord - Sørnes	59652	16 966	14 749	5 000	3 382	1 618	0	
Utskiftning av biler og maskiner på drift	59380	IA	1 659	3 000	1 659	1 341	0	
VVAR								
Utskiftning gatelys, standardheving	59406	IA	6 411	1 500	789	711	0	
VA15 Moringvegen	59367	11 900	8 793	7 510	4 802	2 708	0	
VA40 Grotnes nord	59359	18 400	451	3 000	451	2 549	-2 000	
VA42 Grotnes sør	59360	13 900	16	150	16	134	0	
Vann Vigdelsv./Ølberg havnev./Ølbergv.	59037	19 100	530	9 120	49	9 071	-8 120	
Sum		651 616	248 099	98 030	38 628	59 402	-16 420	

Finansrapport

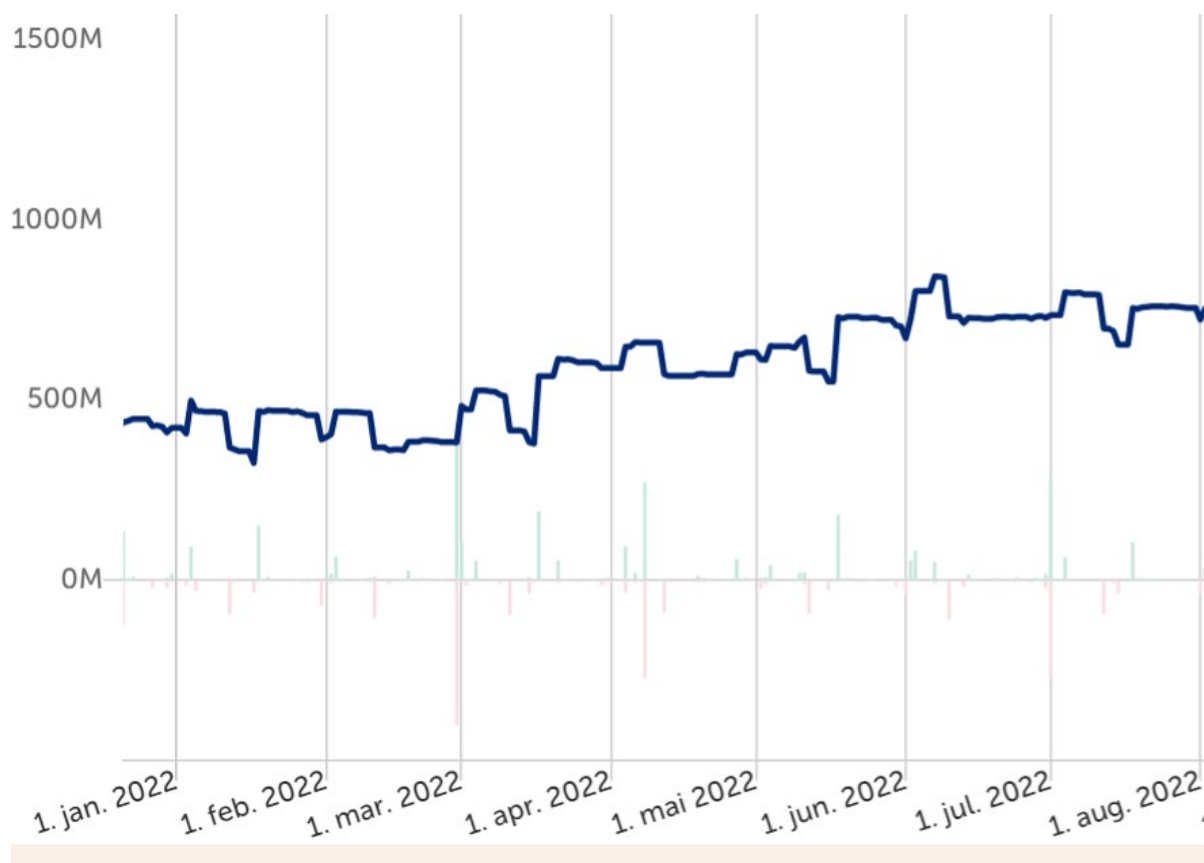
Hjemmel for rapportering: Kommunedirektøren viser til reglement for finans – og gjeldsforvaltningen (vedtatt i Kommunestyret 19.05.22 k-sak 16/22).

Forvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet

I henhold til reglement for finans- og gjeldsforvaltning skal kommunen ha tilgjengelig driftslikviditet som minst er like stor som forventet likviditetsbehov de neste 60 dager. All likviditet utover driftslikviditet som ikke inngår i likviditetsbehov de neste 12 måneder i henhold til likviditetsprognose er overskuddslikviditet. Den kan plasseres i blant annet rentebærende verdipapirer utsendt eller garantert av den norske stat, norske statsforetak, norske kommuner eller fylkeskommuner, bank eller pengemarkedsfond med lav risiko og en løpetid innen 12 mnd.

Per 31.08.2022 er det ikke foretatt noen plassering av overskuddslikviditet. Midlene var plassert i kommunens hovedbankforbindelse med vilkår 3 mnd. NIBOR + avtalt margin. Deler av innskuddet, kr. 106,5 millioner er plassert på Plasseringskonto+ i hovedbankforbindelse, hvor renten er 10 basispunkter over betingelser på konsernkonto, mot at uttak varsles en mnd. i forveien.

Grafen under viser likviditetsutvikling pr. 31.08.2022:

Forvaltning av gjeldsporteføljen

Gjeldsporteføljen

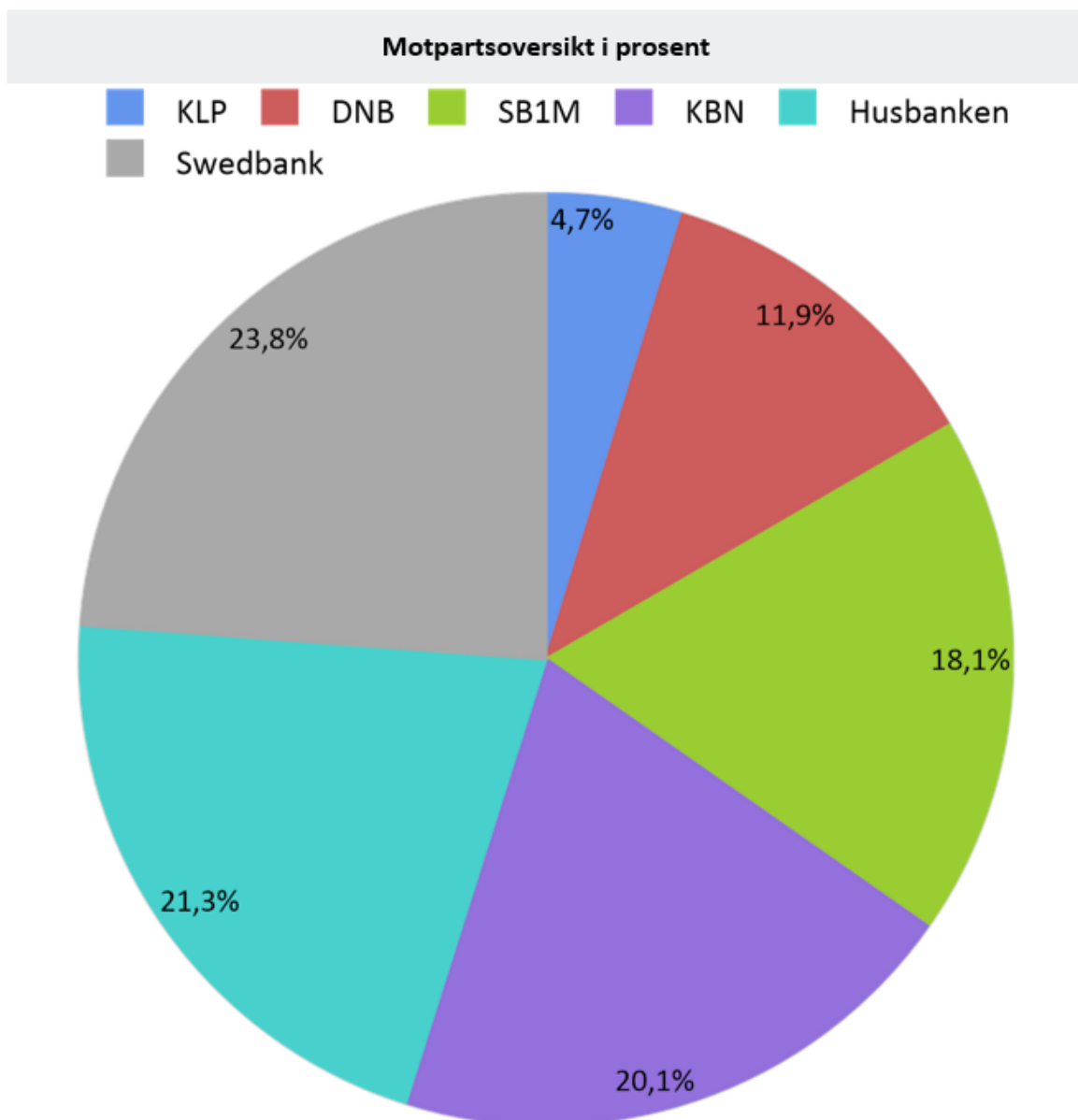
I 2022 er det ikke budsjettert med noe låneopptak etter endelig vedtak i kommunestyret. Det er budsjettert med kr 100 millioner i startlån.

Per 31.08.2022 er det tatt opp kr 100 millioner i Husbanken (Startlån).

Per 31.08.22 var den samlede låneporteføljen kr 2.376,2 millioner, herav kr 506,1 millioner i startlån, og resterende kr 1.870,1 millioner knyttet til kommunes sine egne investeringer. I tillegg må utgiftene knyttet til leasing av kopimaskiner avdras som lån i henholdt til gjeldende forskrifter.

Tall i millioner kroner	31.08	30.04
Kommunalbanken AS	479,1	479,7
DNB	282	282

Swedbank	566	566
SB1M	431	216
KLP	112	112
Nordea	0	214
Danske bank	0	0
Husbanken (startlån)	506,1	518
Total lånegjeld	2 376,2	2 387,7

Renteutvikling, rentedurasjon, netto rentebærende lånegjeld og risiko

Vektet gjennomsnittrente totalt for kommunen var på 1,73 % per 31.08.2022.

I henhold til pkt. 7.2 i reglement for finans- og gjeldsforvaltningen skal minimum 33 % av brutto låneporteføljen ha flytende renter (rentebinding under 1 år) og minimum 33 % skal ha fastrente (rentebinding over 1 år). Renten vurderes ut ifra at kommunen i utgangspunktet skal være rentenøytral men skal også vurderes i henhold til markedssituasjon.

Per 31.08.2022 er andel av lån med fastrente 40 %, mens flytende rente er på 60 %.

For å tilfredsstille kravet i finansreglementet om at kommunen skal være rentenøytral, må det ved årsskifte og hver tertial beregnes netto rentebærende lånegjeld. Ved beregning tar man utgangspunkt i brutto lånegjeld ekskl. pensjonsforpliktelser korrigert for gjennomsnittlig bankinnskudd, ansvarlig lån i Lyse, startlån og lån med rentekompensasjon i Husbanken.

Beregningen per 31.08.2022 viser at ca. 47 % av netto rentebærende lånegjeld bør være på fastrente, noe som er på høyere enn dagens nivå. Dette tilsier at neste refinansiering eller låneopptak bør vurderes på fastrente dersom markedet er tilfredsstillende.

Per 31.08.2022 hadde 28 % av låneporteføljen forfall innen 12 mnd.

Per 31.08.2022 er samlet rentebindingstid på 1,6 år. Ifølge reglement skal den samlede gjeldsporteføljen ha en vektet renteløpetid (rentebindingstid) mellom 0,5-5 år.

Det skal også etableres referanseindeks på den løpetid som gjeldsforvaltningen måles mot. 3-års markedsrente er på 2,7 %, mens kommunens gjennomsnittsrente er på 1,73 %.

Avdrag på lån

Etter reglene i Kommunelovens §14-18 skal minimumsavdrag beregnes slik:

Sum restgjeld 01.01.2022

Minimumsavdrag 2022 = Sum avskrivningene 2022 x -----

Sum varige driftsmidler 01.01.2022

Beregning av minimumsavdrag	2022
Minimumsavdrag (millioner i kroner) *	69,9

*Tomter holdes utenfor nevneren (sum anleggsmidler). I praksis gir dette et noe forhøyet og mer korrekt grunnlag.

I justert budsjett for 2022 er minimumsavdrag i tråd med beregninger på 69,9 millioner.

Forvaltning av midler med lang horisont

Midlene som forvaltes med lang tidshorisont defineres som den delen av kommunes likviditet som etter vedtatt budsjett og likviditetsprognose ikke skal nyttes de neste fire år. Forvaltning av langsiktig

finansielle aktiva må være adskilt fra forvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet.

Per 31.08.22 var det ingen aktive plasseringer.

Stresstest

I henhold til pkt. 10 i reglement for finans- og gjeldsforvaltning skal kommunen foreta en stresstest som viser kommunens samlede netto renterisiko ved endring i rentekurven. Stresstesten per 31.08.22 viser at en renteøkning på 1,5 % vil i teorien gi en teoretisk tap på kr 3,4 mill.

Stresstest Sola kommune per 31.08.2022

Aktiva/passiva		%	Endringsparameter	Beregnet tap
Gjeld med flytende rente (rentebinding under 1 år)	1 428,4	60,11 %	1,5 %	-21,4
Gjeld med fast rente (rentebinding over 1 år)	947,8	39,89 %		
Sum brutto lånegjeld	2 376,2			
Startlån	517		1,5 %	7,8
Rentekompensasjon	91,6		1,5 %	1,4
Lån til Lyse	140,3		1,5 %	2,1
Bankinnskudd	451		1,5 %	6,8
Sum utlån, rentekompensasjon og bankinnskudd	1 199,9			18,0
Mulig tap vil utgjøre				-3,4

Verbalpunkter

Kommunedirektør med sentrale staber

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Kommunen skal gå over fra å lease nye biler til å kjøpe brukte biler	Kommunen skal gå over fra å lease nye biler til å kjøpe brukte biler – deriblant brukte innleverte leasingbiler.	Iht. plan	I henhold til plan.
Mann Kan	Det bevilges 50 000 per år for å sikre videre drift av tilbudet.	Iht. plan	Det er tatt hensyn til i budsjettet.

Oppvekst og kultur

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
6 millioner ekstra til drift for skolene våre.	Av de 6 millionene skal minimum 1.5 millioner gå til nye læremidler og 1.5 millioner gå til økt lærernorm.	Ferdig	<p>Av de 6 millionene skal minimum kr 1,5 millioner gå til nye læremidler og kr 1,5 millioner gå til økt lærernorm. Disse midlene er allerede tildelt i skolenes budsjett.</p> <p>De øvrige 3 millionene skulle i utgangspunktet brukes til andre formål, kommunedirektøren har foretatt en ny vurdering og ønsker å styrke skolenes budsjett med kr 3 millioner ekstra til læremidler (analoge og digitale læremidler) for å komme på samme nivå som landsgjennomsnittet.</p>
Ett årsverk PPT	Kommunestyret ber om redegjørelse over status på omstillings – og utviklingsarbeidet i PPT, som skal sikre mer tilstedeværelse og veiledning tett på til skoler og barnehager.	Iht. plan	<p>Det er ansatt PP-rådgiver som begynner i stillingen 15.8.2022.</p> <p>Økt kapasitet i PPT ved denne stillingen gir økt nærvær fra PPT i både barnehage og skole. Det vil fra skolestart i august bli en plan med faste treffpunkter mellom PP-rådgiver og den enkelte skole og barnehage.</p>
Helsestasjon for ungdom	Kommunestyret ber om en sak der en vurderer utvidelse/ending av åpningstidene til helsestasjon for ungdom. Ungdomsrådet dras aktivt med i arbeidet med saken.	Iht. plan	Virksomhetsleder for Barn, ungdom og familietjenesten har hatt og vil fortsette dialog med representanter fra ungdomsrådet for å få innspill til grep som kan bidra til økt tilgjengelighet og bruk av ungdomshelsestasjonen.
Retningslinjer kunst i kommunale bygg og uterom	Kommunedirektøren bes fremme en sak i 2022 som gjelder revidering av retningslinjene for kunst i kommunale bygg og uterom.	Iht. plan	Sak fremmes i utvalg for oppvekst og kultur 2. juni og til kommunestyre 16. juni.

Levekår

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Aktivitør på våre sykehjem – til sammen ett årsverk	Mulighet for ulike aktiviteter skal gjelde også på våre sykehjem. Det settes av inntil ett årsverk for aktivitør for våre tre sykehjem. Aktivitører i deltidsstillinger får dermed mulighet til å få utvidet sine stillinger.	Iht. plan	Årsverket som aktivitør er fordelt på avdelingsnivå på alle tre sykehjemmene. Ansatte som kjenner pasientene godt legger tilrette for aktiviteter tilpasset ønsker og behov.
Dagsenter Sola	Bemanningen styrkes og det settes av 600 000 i året til dette.	Iht. plan	Soltun dagsenter fikk i HØP 2022 tilført 600.000kr for å styrke bemanningen. Ny medarbeider var på plass 3.1.22. Dette årsverket bidrar til at et større antall- og i omfang aktiviteter kan tilbys på dagsenteret. Variasjon i aktivitetsnivå til

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
			<p>brukergruppen som deltar oppnås også. Det er nå 3 årsverk ansatt på dagsenteret, totalt 4 medarbeidere. Det er plass til 25 brukere på dagsentret hver dag, og pr i dag er det 45 innbyggere som får tilbud om dagsenter.</p> <p>Styrkingen av dette tilbudet har ført til at flere kan bo hjemme lenger. Det er nå venteliste på dagsentertilbudet</p>
Ett årsverk enhet for mestrings – 2-årig prosjektstilling.	Kommunestyret ber om en årlig skriftlig redegjørelse på omstillingsarbeidet i enhet for mestrings.	Iht. plan	<p>Soltun dagsenter fikk i HØP 2022 tilført 600.000kr for å styrke bemanningen. Ny medarbeider var på plass 3.1.22. Dette årsverket bidrar til at et større antall- og i omfang aktiviteter kan tilbys på dagsenteret. Variasjon i aktivitetsnivå til brukergruppen som deltar oppnås også. Det er nå 3 årsverk ansatt på dagsenteret, totalt 4 medarbeidere. Det er plass til 25 brukere på dagsentret hver dag, og pr i dag er det 45 innbyggere som får tilbud om dagsenter.</p> <p>Styrkingen av dette tilbudet har ført til at flere kan bo hjemme lenger. Det er nå venteliste på dagsentertilbudet</p>
Omsorgsboliger	Kommunedirektøren bes snarlig gå i dialog med husbanken om bygging av omsorgsboliger med personalbase. Gjenstående del av Soltuntomten skal brukes til formålet. Kommunestyret forutsetter at en del av boligene skal være selveierleiligheter. Legesenter og annen næring kan vurderes inn i prosjektet. Prosjektet finansieres som et OPS eller drift av ideelle organisasjoner.	Forsinket	<p>Tiltaket er utsatt grunnet planlagt bruk av Soltun Alderspensjonat ifm. bosetting av Ukrainske flyktninger.</p> <p>Arbeidet med å planlegge bygging av omsorgsboliger tas nå opp igjen. Det er behov for en analyse av dagens og framtidig behov for ulike typer omsorgsboliger, dette for å ha tilgjengelige boliger som dekker ulike behov</p>

Samfunnsutvikling

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
Sola sjø	Kommunedirektøren bes sette i gang en mulighetsstudie for bygnings-, - og eiendomsmassen på Sola sjø. Mulighetsstudien skal også ses i sammenheng med vedtatt boligsosial handlingsplan.	Forsinket	Sola sjø er nå i bruk som flyktningsmottak. Vil bli gjort en vurdering når bygget ikke lengre er i bruk til dette formålet.